

ת"פ 55658/12/11 - מדינת ישראל נגד י מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 55658-12-11 מדינת ישראל נ' מ

בפני בעניין: כב' השופט איתן קורנהאוזר
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
י מ

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הודה והורשע, בכתב אישום מתוקן, בעבירות תקיפת בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, וכן איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.
 2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 8.2.2011, תקף הנאשם את רעייתו בכך שהפילה על ספה ומשך בשערה. בהמשך, איים הנאשם על המתלוננת בכך שאמר לה שתזהר ממנו וכי לא תראה את הילדים אם תתקשר למישהו.
 3. במסגרת ההסדר בין הצדדים, התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר, כאשר המאשימה הצהירה כי "בכפוף לקבלת תסקיר חיובי משמעותי", תעתור ל-4 חודשי מאסר בעבודות שירות, ואף כי "לאחר קבלת התסקיר, המאשימה תשקול עמדתה בשנית" (עמ' 2 לפרוטוקול). בא כוח הנאשם ביקש את התייחסות שירות המבחן לעצם הרשעת הנאשם.
 4. שירות המבחן החל בקשר טיפולי עם הנאשם והמתלוננת, כאשר לאורך תקופה של למעלה משנה וחצי, הדיונים נדחו מעת לעת לצורך קבלת תסקירים משלימים. מדובר בפרק זמן יוצא דופן וחריג, בו עקב בית המשפט אחר ההליך הטיפולי, זאת בשל התרשמות שירות המבחן, מכך שההליך המשפטי מהווה גורם מדרבן להליך זה וכן התמדת הנאשם בו, לצד התקדמות איטית בתוצאותיו.
- שירות המבחן תיאר את קורות חייו של הנאשם, וכן את מערכת היחסים בינו לבין המתלוננת, והתרשם תחילה מקיום דפוסי התנהגות אובססיביים ואלימים, הכוללים אלימות מילולית. הנאשם שולב בקבוצה טיפולית ובהליך טיפולי, בהם התמיד לאורך כשנה וחצי, תוך הגעה כנדרש לכל המפגשים ונטילת חלק בהם. שירות המבחן ציין כי הנאשם התקשה לשתף בתכנים בעייתיים ונטה להציג תמונה חיובית של הקשר הזוגי, אך גילה עקביות בטיפול

ורצון לשיקום ולשימור הקשר הזוגי. הנאשם תיאר את הכלים שרכש במסגרת הטיפול, להימנעות ממצבים בעייתיים בקשר הזוגי, ואילו המתלוננת תיארה כי הנאשם עבר שינוי, האלימות הפיזית מצידו פסקה לחלוטין, האלימות המילולית פחתה, וכן הנאשם גילה איכפתיות כלפיה וכלפי הילדים והבית. לאור חשש הנאשם מפגיעת הרשעה באפשרויות קידומו בעבודה, דבר העלול להביא לפגיעה רגשית בו, וכן שיתוף הפעולה ארוך הטווח מצידו בהליך הטיפולי בלא שנפתחו תיקים כנגדו, המליץ שירות המבחן לסיים את ההליך בדרך של אי-הרשעה לצד צו מבחן, ביצוע של"צ והתחייבות להימנע מעבירה.

טיעוני הצדדים

5. המאשימה טענה כי האמור בתסקיר שירות המבחן, אינו עומד בתנאי ההסדר אליו הגיעו הצדדים, שכן אין המדובר ב"תסקיר חיובי". השיקום שעבר הנאשם, אינו שיקום אמיתי, אלא הסתגלות תחת לחץ ההליך המשפטי, וכן כי ניתן ללמוד מהאמור בתסקיר כי עדיין קיימת אלימות מילולית מצד הנאשם. לאחר שהיפנתה לערכים המוגנים, עתרה המאשימה למאסר למשך עשרה חודשים ומאסר מותנה.

6. בא כוח הנאשם הביע תרעומת על כך שהמאשימה חזרה בה, לטענתו, מהסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, בכך שעתרה למאסר בפועל. לגבי העמדה העונשית שהוצגה, היפנה לתיק אחר שנדון לפני שמיעת הטיעונים לעונש בתיק זה, בו הסתפקה המאשימה בעבירות דומות במתחם ענישה שבין מאסר מותנה לבין מאסר בעבודות שירות. לגבי תסקיר שירות המבחן, טען שהנאשם שיתף פעולה באופן מלא בהליך הטיפולי, עבר כברת דרך משמעותית, לא נפתחו כנגדו כל תיקים נוספים, ואישתו ציינה מפורשות את השינוי החיובי שעבר. לפיכך, עתר לקבל את המלצת שירות המבחן ולהורות על ביטול הרשעת הנאשם, בשל פגיעת ההרשעה באפשרויות קידום הנאשם בעבודה וכן בדרך של פגיעה רגשית בנאשם. בא כוח הנאשם צירף פסיקה לביסוס עמדתו.

אי הרשעה

7. הכלל במסגרת הדין הפלילי, הוא כי אדם אשר נמצא כי ביצע עבירה - יורשע בה. הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל זה, אשר תתקיים במקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם לא מתקיים יחס סביר בין מידת הנזק הצפוי לנאשם מהרשעתו, לחומרת העבירה והצורך בהרשעה. על מנת להיכנס בגדר אותו חריג, על המקרה לעמוד בשני שיקולים מצטברים: על ההרשעה לפגוע באופן חמור בשיקום הנאשם, וכן מדובר בסוג עבירה המאפשר לוותר על הרשעה, מבלי לפגוע בשיקולי מדיניות ענישה (ע"פ 2083/96 כתב נ' **מדינת ישראל**, פ"ד נב(3), 337, 341-342 (1998)). לשם בחינת פגיעתה של הרשעה בשיקום הנאשם, עליו להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיה בשיקומו, ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל**, פסקה 10, (10.11.2014)). בחינת נסיבות המקרה הנדון, מעלה כי הנאשם לא הציג תשתית דומה, המצביעה על פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו. דברי בא כוח הנאשם, כי הרשעה תפגע בקידומו של הנאשם במסגרת עבודתו, לא נסמכה על תשתית ראייתית, ולפיכך לא ניתן לבסס על טענה זו, החלטה בסוגית אי-הרשעה.

למעלה מהדרוש, אציין כי אופי עבירת האלימות כנגד בת זוג, בה הורשע הנאשם, מטילה אף היא משקל לא קל המטה את הכף לכיוון של דחיית הבקשה שלא להרשיע את הנאשם. עבירות אלימות במסגרת התא המשפחתי המצומצם, בו על הצדדים למצוא מקום של בטחון, הוכרו כנסיבה מחמירה בביצוע עבירת אלימות, הן על ידי המחוקק והן בפסיקה. רבות נכתב לגבי הצורך במלחמה בתופעת האלימות במשפחה, כאשר אי הרשעה בנסיבות עבירות אלה, עלולה לפגוע בשיקולי מדיניות הענישה הרלוונטיים.

כל אחד מהשיקולים שלעיל, וודאי שצירופם זה לזה, מביא לדחיית הבקשה שלא להרשיע את הנאשם. לא מצאתי בפסיקה שהוגשה על ידי בא כוח הנאשם בסוגיה זו, כדי להטות את הכף, בנסיבות המקרה הנדון, לכיוון אי הרשעת הנאשם.

מתחם הענישה

8. נאשם הפוגע באחר, פוגע בזכותו לשלמות הגוף, לבטחון אישי ולפרטיות. אלימות המבוצעת בתוך התא המשפחתי המצומצם, מהווה משנה חומרה, בשל אופיים המיוחד של היחסים בין בני זוג, כפי שנקבע בהוראות סעיף 382 לחוק העונשין. באופן דומה, וכחלק מצורך במלחמה בתופעת האלימות בין בני זוג, החמירה אף הפסיקה את רף הענישה.

איומים הנאמרים כלפי בן זוג, פוגעים אף הם באותו מרקם משפחתי קרוב, בעיקר כאשר מדובר בילדים הכרוכים באמירות האיומים הפוגעות בתחושת בטחונו האישי של הנפגע.

לצד האמור לעיל, יש לבחון את נסיבותיו המסוימות של המקרה הנדון: הנאשם הפיל את המתלוננת על ספה ומשך בשערה. אין ספק כי מדובר באלימות נקודתית, המצויה ברף הנמוך של ביצוע עבירת אלימות, ללא חבלה פיזית וכן ללא שימוש בכח רב כנגד אזורי גוף רגישים. כך, אף עבירת האיומים מצויה ברף נמוך של ביצוע עבירה זו, כאשר הנאשם לא איים בפגיעה פיזית במתלוננת, לא אחז בידו כלי כלשהו, וכיוצא באלה.

לאחר שבחנתי את מידת הפגיעה בערכים המוגנים, את הנסיבות ביצוע העבירה וכן הפסיקה הנוהגת, אני קובע כי מתחם הענישה במקרה הנדון נע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל למשך 7 חודשים.

העונש המתאים

9. הנאשם נעדר כל עבר פלילי, קיבל אחריות על מעשיו, ונטל חלק בהליך טיפולי ארוך וממושך. יש לייחס משקל רב להירתמות הנאשם להליך הטיפולי, התמדתו בהליך לאורך תקופה ארוכה, וכן לכברת הדרך המשמעותית שעבר. הנאשם רכש כלים אפקטיביים להתמודדות עם מצבים בעייתיים, ושינה את דרכיו. המתלוננת, אשר עמדה בקשר עם שירות המבחן ופירטה בכל אחד מהתסקירים את יחסיה עם הנאשם, ציינה כי חל שינוי משמעותי בהתנהגות הנאשם, אשר בא לידי ביטוי בהפסקה מוחלטת של האלימות הפיזית, הפחתה במידת אלימות מילולית, ושינוי ביחס למשפחה ולבית. מאז ביצוע העבירה ועד היום, לא נפתח כל תיק כנגד הנאשם. מדובר בהליך ממושך, אשר טרם הסתיים, ונועד לפתור את

הבעייתיות בהתנהגות הנאשם במסגרת המשפחתית. אני מוצא כי יש בהחלט מקום לעודד את הנאשם, להמשיך במסלול חיובי זה, בו התמיד לאורך תקופה ארוכה.

בנוסף, יש לתת משקל למידת הפגיעה בקרובים לנאשם: אשתו של הנאשם וילדיו, יפגעו מהטלת עונש מאסר או מאסר בעבודות שירות, הן במישור הכלכלי, וחשוב מכך - במוטיבציה של הנאשם להמשיך בהליך הטיפול החשוב, אשר הביא לתוצאות חיוביות עד כה. בהתחשב באמור לעיל, עמדת שירות המבחן בשאלה מידת העונש, מקובלת עלי.

10. לבקשת בא כוח הנאשם, ראיתי לנכון להתייחס בתמצית לעתירת המאשימה לעונש, אשר שונה מההסדר עליו הוסכם בין הצדדים. כפי שהצהירה המאשימה, עמדתה למאסר בעבודות שירות, כפופה לקבלת תסקיר "חיובי משמעותית". מדובר בשאלה פרשנית, האם תסקיר שהתקבל עונה להגדרה זו, אם לאו. טוב יעשו הצדדים לו יפרטו ויגדירו באופן מפורש מהם רכיבי הסדר הטיעון, ולא יותירו זאת לפרשנות כזו או אחרת. בנסיבות המקרה הנדון, ולנוכח קביעותי לענין העונש, לא ראיתי לנכון לקבוע "ממצאים" לגבי התנהלות המאשימה. יחד עם זאת, אפנה את תשומת לב המאשימה לזהירות הרבה בה עליה לנהוג בעת נקיטת עמדה דומה (ראו לענין זה בג"צ **שחר מרים גרינשפן נ' היועץ המשפטי לממשלה**, (19.09.2012), פסקה 20 והפסיקה המפורטת שם).

11. לנוכח כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 5 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות כנגד בת זוג או עבירת איומים.

ב. של"צ למשך 150 שעות, בהתאם לתכנית שירות המבחן אשר תעבור לאישור בית המשפט תוך חודש מהיום.

ג. צו מבחן למשך שנה. הובהר לנאשם כי אם לא יעמוד באחד הציום שלעיל, יוחזר עניינו לדיון לפניי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתנה בתאריך 30 בנובמבר 2014